

Geen contracteerplicht voor zorgverzekeraar Menzis

Volgens de rechter hoefde Menzis geen overeenkomst farmaceutische zorg 2014 te sluiten met een apotheek, die dat vorderde in kort geding. De zorgverzekeraar had op zijn website een stop in het inkoopbeleid gepubliceerd.

30

Pharm weekbl 14 november 2014; 149 - 48

Auteurs **Catelijne Bach en Dagmar Nuijten**

Wat speelde er?

De apotheek is in december 2013 toegetreden tot de Nederlandse Farmaceutische Zorggroep (NFZ). 30% van de patiënten van deze apotheek is verzekerd bij Menzis. NFZ heeft Menzis in november 2013 een lijst gestuurd met haar onderaannemers. Aangezien de apotheek op dat moment nog niet was toegetreden tot NFZ, stond de apotheek niet op deze lijst genoemd. Menzis en NFZ hadden afgesproken dat nieuwe apotheken alleen worden toegelaten met toestemming van Menzis. Menzis had aangegeven daarvoor in beginsel geen toestemming te geven, tenzij een aanvraag betrekking heeft op een apotheek in een gebied waar Menzis te weinig zorg heeft ingekocht.

Menzis heeft het verzoek van NFZ om de apotheek toe te laten, afgewezen. Ook heeft Menzis de apotheek zelf later nog bericht dat zij geen contract kreeg. De zorgverzekeraar verwees de apotheek in dit verband naar zijn website, waarop staat vermeld dat Menzis kan besluiten geen contract met een apotheek te sluiten als hij in de betreffende regio voldoende zorg heeft ingekocht en daarmee aan de zorgplicht heeft voldaan. Menzis gaf aan dat hij inmiddels inderdaad voldoende zorg had ingekocht.

Wat vond de apotheek?

De apotheek vorderde in kort geding een contract met Menzis. Zij voerde daartoe het volgende aan.

Menzis zou bij de contractering conform het aanbestedingsrecht en het mededingingsrecht objectief, transparant en non-discriminatoir moeten handelen en bovendien de toegankelijkheid van de zorg moeten waarborgen. Uit het inkoopbeleid van Menzis kan worden afgeleid dat een apotheek een overeenkomst krijgt, als de apotheek aan alle eisen van Menzis voldoet. Hieruit zou niet blijken dat Menzis een overeenkomst kan weigeren als hij voldoende zorg heeft ingekocht. Verder heeft Menzis met twee andere apotheken uit de regio recent wel een overeenkomst gesloten. Ten slotte zou Menzis onrechtmatig handelen jegens de apotheek. Doordat de zorgverzekeraar geen contract sluit, zal een grote groep patiënten geen zorg van deze apotheek afnemen, omdat de vergoeding voor niet-gecontracteerde zorg lager is.

En Menzis?

Menzis heeft betwist dat het aanbestedingsrecht van toepassing zou zijn. Als dit al van toepassing zou zijn, dan zou Menzis op grond daarvan niet verplicht zijn tot contractering.

Verder gaf Menzis aan wel op objectieve, transparante en non-discriminatoire wijze te hebben gehandeld, onder meer door op de website te vermelden dat hij geen zorg meer

30% VAN DE
PATIËNTEN
VAN DEZE
APOTHEEK IS
VERZEKERD BIJ
MENZIS

Foto Menzis

zou inkopen als hij voldoende zorg heeft ingekocht in de betreffende regio.

Wat vond de rechter?

De rechter heeft geoordeeld dat een aanbestedingsprocedure inderdaad niet zonder meer verplicht tot contracteren. Het houden van een aanbestedingsprocedure zou geen contracteerplicht in het leven roepen. De inkoopprocedure van Menzis wijkt verder zozeer af van een aanbestedingsprocedure, dat de beginselen van het aanbestedingsrecht niet van toepassing zijn: Menzis nodigt partijen niet uit om een aanbod te doen, maar is zelf degene die apotheken een aanbod doet.

Ook is het niet aannemelijk dat Menzis zich niet zou hebben gehouden aan de beginselen van het mededingingsrecht. De zorgverzekeraar heeft objectief, transparant en non-discriminatoir gehandeld. Menzis heeft gehandeld conform de afspraken die hij heeft gemaakt met NFZ. Daarnaast heeft hij richting de apotheek gehandeld conform het beleid, zoals gepubliceerd op de Menzis-website. Verder heeft Menzis niet een onderscheid gemaakt met de andere twee apotheken, die wel een contract hebben gekregen.

Deze apotheken hadden al in november 2013, ruim voor de aanvraag van de apotheek en ook voordat Menzis in april 2014 zijn beleid publiceerde op de website, een contract gevraagd.

Bovendien kan niet worden aangenomen dat Menzis de toegankelijkheid van de zorg negatief beïnvloedt. Menzis zou in de betreffende regio voldoende zorg hebben ingekocht. Daar komt bij dat de weigering enkel en alleen betrekking heeft op het lopende jaar. Bij een tijdig verzoek komt een apotheek die aan de eisen voldoet komend jaar voor een contract in aanmerking. Tenslotte kan ook de lagere vergoeding bij niet-gecontracteerde zorg geen argument zijn om Menzis tot contractering te verplichten. De rechter wijst de vordering van de apotheek dan ook af.

En nu?

De rechter heeft de afwijzing van de vordering onder meer gebaseerd op het feit dat Menzis de stop in zijn inkoopbeleid had gepubliceerd op zijn website. Het is dus zaak voor apotheken om dit soort communicatie goed in de gaten te houden.

De stelling van de apotheek dat niet-contractering afdoet aan de vrijheid van de patiënt om zelf een zorgaanbieder te kiezen, is van de hand gewezen. Het is jammer dat de rechter hierbij geen nadere motivering heeft opgenomen. ■

Catelijne Bach en Dagmar Nuijten zijn advocaten bij Van Iersel Luchtman Advocaten. Catelijne Bach is tevens zorgmakelaar.

EEN LAGERE VERGOEDING BIJ NIET GECONTRACTEERDE ZORG IS VOLGENS DE RECHTER GEEN ARGUMENT OM MENZIS TOT CONTRACTERING TE VERPLICHTEN.

**DE BEGIN-
SELEN VAN HET
AANBESTE-
DINGSRECHT
ZIJN HIER
NIET VAN
TOEPASSING**